

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta filozofická

Bakalářská práce

2014

Marek Malafa

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta filozofická

Bakalářská práce

Transformace veřejné diplomacie USA po skončení studené války

Marek Malafa

Plzeň 2014

Studijní obor Mezinárodní vztahy – britská a americká studia

Bakalářská práce

Transformace veřejné diplomacie USA po skončení studené války

Marek Malafa

Vedoucí práce:

doc. PhDr. Šárka Cabadová Waisová, Ph.D.

Katedra politologie

Fakulta filozofická Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2014

Prohlašuji, že jsem práci zpracoval(a) samostatně a použil(a) jen
uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2014

.....

Obsah

1 Úvod	5
2 Období před koncem Studené války	7
2.1 Počátky americké veřejné diplomacie	8
2.2 Počátky studené války a její vliv na veřejnou diplomacii.....	11
2.3 První série reorganizací	13
2.4 Nástroje VD v období studené války	18
3 Období po konci studené války	20
3.1 Reorganizace po rozpadu Sovětského svazu.....	20
3.2 Veřejná diplomacie po teroristických útocích 11. září 2001	21
3.3 Případ televize Alhurra	23
3.4 Armáda jako aktér veřejné diplomacie	25
4 Závěr	28
5 Seznam literatury a použitých pramenů	29
6 Resumé	31

1 Úvod

Veřejnou diplomacii dnes považujeme za jednu z neodmyslitelných součástí zahraniční politiky využívané v současném mezinárodním systému a jejích nástrojů využívá mnoho států. Ne vždy však tomu tak bylo a veřejná diplomacie (VD) si musela projít poměrně dlouhou cestu, dlážděnou složitými organizačními změnami, dohady o tom, kdo by ji měl či neměl řídit, a střídavě prošla obdobími, kdy se buď hrála na výsluní zájmu a byla jí věnována náležitá pozornost, nebo byla naopak považována za nedůležitou a téměř upadla v zapomnění. Můžeme také spekulovat, že tato cesta jistě není ukončená, že veřejná diplomacie, fungující jako nástroj zahraniční politiky, nedosáhla podoby dokonalosti (nebo je také pravděpodobné, že se ji jen její uživatelé nenaučili dokonale využít) a v budoucnu budeme moci sledovat její další proměny.

Tato práce je zaměřena na transformaci americké veřejné diplomacie, jelikož právě v této zemi má pravděpodobně nejhlubší kořeny a tradici. Její praktiky zcela jistě nejsou nové, můžeme říci, že jsou pouze znovu nalezené. V této práci tedy čtenář nenajde hluboký historický rozbor, který by popisoval, jak přesně se veřejná diplomacie vyvíjela do samého počátku. Zároveň se tato práce nezaměřuje na úplný popis možností, které veřejná diplomacie nabízí a jakými všemi způsoby ji lze využít. Cíl práce je zaměřen především na popsání jevů, díky kterým se VD transformovala v důsledku studené války a dalšími událostmi následujícími po tomto období. Jsou zde zohledněny vlivy, které měly na její formování určitý důsledek. Autor se také rozhodl pro úplnost začlenit významné události od období dvou světových válek, které měly určitý vliv na pozdější transformaci, a dobře ilustrují, jaké důvody vedly k pozdějším změnám.

Práce je rozdělena primárně na dvě části, popisující období před začátkem a následně po skončení studené války a s tím související transformaci veřejné diplomacie. Po krátkém úvodu je čtenář v první části seznámen s počátky aktivního využívání veřejné diplomacie Spojenými státy americkými (a to i přesto, že se v této době nehovořilo veřejné diplomacii přímo) v meziválečném období a je zde uvedena jedna z prvních důležitých oblastí, na kterou byly praktiky americké veřejné diplomacie uplatněny. Následující část textu popisuje, jaké důsledky na myšlení vykonavatelů VD měl počátek studené války a jak tyto události ovlivnily sled prvních organizačních reforem a následuje výčet vybraných nejdůležitějších strukturálních změn. V další fázi jsou popsány nástroje, které byly nejvíce ve zkoumaném období využívány.

Druhá část této práce potom otevírá období o skončení studené války, popisuje dopady a myšlení vykonavatelů veřejné diplomacie a navazuje na strukturální změny, které nutně po konci bipolární konfrontace nastaly. Dalším bodem v práci a důležitým milníkem pro podobu americké VD byly teroristické útoky 11. září a v této části jsou popsány jejich důsledky na myšlení představitelů americké zahraniční politiky a také na doporučení a změny, které po těchto událostech následovaly. Následuje konkrétní popis využití jednoho z nástrojů veřejné diplomacie ve 21. století a jsou zde popsány důvody, proč se tento nástroj ukázal být ne příliš efektivním. Analytická část je poté ukončena pohledem na nového aktéra v americké veřejné diplomacii v 21. století a zkoumá, zda může být tento aktér (v dřívější době jistě velmi netradiční) přínosným nástrojem VD.

Téma jistě skýtá možnosti daleko hlubšího výzkumu, jak již historických důsledků nebo například možné budoucnosti a zaměření na vyšší efektivitu využívání VD v zahraniční politice.

2 Období před koncem Studené války

Jak již bylo zmíněno v úvodu, práce si neklade za cíl zahrnout podrobný a úplný historický přehled vývoje VD od jejich počátků, ale je zaměřena na konkrétní zkoumaná období a transformaci po konci Studené války. Nicméně autor považuje za vhodné uvést stručně alespoň ty nezákladnější události a aktéry, podílející se na vzniku organizované veřejné diplomacie, za účelem ilustrovat lépe proces její pozdější transformace.

Nicholas J. Cull tvrdí, že v samotném jádru VD Spojených států amerických a v historii využívání VD jako nástroje zahraniční politiky leží velká ironie. Tato ironie spočívá v tom, že ačkoliv masová komunikace a exportovaná kultura Spojených států amerických změnily svět do podoby, jakou známe dnes, tak samotní občané této země i jejich představitelé, byli spíše odpůrci myšlenky, aby americká vláda hrála zásadní roli v oblasti komunikačních prostředků a to jak na svém vlastním území, tak i jinde ve světě. Vláda Spojených států v minulosti uplatňovala VD především jen v krizových dobách, kdy ji bylo nejvíce potřeba ¹. V momentě, kdy daná krize pominula, kongres zastavil aparát starající se o mezinárodní propagandu (Cull 2009: 23).

Využívání veřejné diplomacie pro zájem státu není tedy výdobytkem moderní doby, i když byl tento termín zaveden až ve druhé polovině 20. století, tyto praktiky lze však vystopovat v dějinách již mnohem dříve. Termín veřejná diplomacie byl zaveden děkanem Fletcherovy školy Edmundem A. Gullionem na univerzitě Tufts ve státě

¹ Nicholas J. Hull zde uvádí historické příklady využívání VD v době velkých události, jako např. Americká válka za nezávislost (1775-1783), Americká občanská válka (1861-1865) a První světová válka (1914-1919) (Cull 2009: 23).

Massachusetts.² Termín byl definován jako snaha ovlivnit veřejná stanoviska na formování a vykonávání zahraniční politiky, zahrnující dimenze mezinárodních vztahů, které jsou tradičně mimo klasickou diplomacii. Interakce vlády, soukromých skupin jednotlivců, se zamýšlenou snahou ovlivnit zájmy a hodnoty obyvatel v cizích zemích.³

2.1 Počátky americké veřejné diplomacie

Veřejná diplomacie byla uplatňována dlouho před tím, než byla přímo definována a využívána systematicky, na strukturálně organizované úrovni. Například již Theodore Roosevelt si uvědomoval, že síla země nespočívá jen v jejích schopnostech projektovat a používat sílu (*hard power*), ale také na tom, jak ostatní vnímají její morální charakter a priority. Theodore Roosevelt tak do svých iniciativ zahrnul také stipendia a výměnné pobyty⁴. První světová válka znamenala nadcházející počátek opravdové veřejné diplomacie. To je možné doložit například okamžikem, kdy Spojené státy převzaly část kontroly nad válkou paralyzovanými filmovými studii v Evropě se snahou vyprávět svou verzi příběhu zbytku světa. Woodrow Wilson nechal následně vytvořit strukturu, která měla světu přesně říkat, za jakými ideály si Spojené státy americké stojí. Tak vznikl Výbor pro veřejné informace⁵, který se staral o propagandu a zahrnoval síť kanceláří, novinových agentur, filmových distribucí anebo také kulturních center určených zahraniční veřejnosti. Můžeme říci, že tato Wilsonova snaha byla v souladu s jeho názory na zahraniční politiku

² Fletcherova škola je jednou z desíti škol na Tufts University – soukromé výzkumné univerzitě. Škola je především zaměřená na studium práva a diplomacie (<http://fletcher.tufts.edu/About.aspx>, 2. 3. 2014).

³ The Edward R. Murrow Center of Public Diplomacy. *WHAT IS PUBLIC DIPLOMACY?* (<http://fletcher.tufts.edu/Murrow/Diplomacy>, 2. 3. 2014).

⁴ Tato stipendia a výměnné pobyty probíhaly zejména mezi Čínou a USA, jako jakási forma odškodnění za proběhlé Boxerské povstání (Cull 2009: 26).

⁵ CPI – Committee on Public Information

a byla hodnocena většinou pozitivně. V meziválečném období si pak soukromý sektor udržel vedoucí roli v americké veřejné diplomacii a zejména Hollywood rychle vzkvétal a to bez širokého uvědomění o jeho ideologickém přínosu k budování amerického obrazu (Cull 2009: 26).

Jedna z prvních opravdu významných fází americké veřejné diplomacie započala roku 1936. V této době panovala všeobecná shoda, že obraz Spojených států amerických ve světě je důležitý a měla by se mu věnovat větší pozornost. Pomalu se tedy začalo uvažovat o budování národního obrazu jako součásti zahraniční politiky. První pokusy započaly konferencí v Buenos Aires roku 1936. Byla zde patrná snaha o využití tzn. *kulturních vztahů*, vycházející z politiky dobrého sousedství prezidenta Franklina Delano Roosevelta a zároveň odpoutání se od politiky velkého klacku, která byla v minulosti hojně využívána. Na výše uvedené konferenci Ministerstvo zahraniční Spojených států navrhlo sérii vzdělávacích výměnných programů, které měly být uskutečněny s obyvateli Latinské Ameriky. Latinskou Ameriku tak tedy můžeme považovat za jakousi první pokusnou oblast, na kterou je aplikován přístup budování obrazu země (anglicky *country branding*), který bude v budoucnosti využíván Spojenými státy celosvětově. S blížícím se koncem druhé světové války postupně rostlo uznání tohoto přístupu a jeho prospěšnosti a Ministerstvo zahraničí institucionalizovalo propagandu a národní kulturu jako oficiální nástroje zahraniční politiky (Hart 2013: 3).

Jedním z důvodů, proč byla Latinská Amerika jednou z prvních míst, na které byla veřejná diplomacie oficiálně aplikována, byl fakt, že se prezident Franklin obával německé propagandy, která se na tuto oblast taktéž zaměřovala, a američtí představitelé cítili potřebu reagovat. Na nápravě tohoto nedostatku se nepodílela jen samotná vláda, ale i

jednotlivci, zejména movití podnikatelé. Můžeme jmenovat např. Nelsona Rockefellera, který pod hlavičkou Divize kulturních vztahů⁶ aktivně propagoval informace o Spojených státech amerických a jejich kultuře právě v oblasti Latinské Ameriky. V období počátku druhé světové války tak Německo vysílalo průměrných sedm hodin vysílání v Latinské Americe, ve srovnání s dvanácti hodinami průměrného vysílání přicházejících z USA. V roce 1942 nechal Roosevelt zřídit Úřad válečných informací,⁷ který se rychle zhostil svého úkolu a rychle přetvořil Hollywood v efektivní nástroj americké propagandy, vytvářející snímky a spoty na požádání, či dokonce promazávání či přidávání části do mnoho již sjednaných filmů, zatímco odmítal nové licenční smlouvy, které nevyhovovaly. Představitelé Hollywoodu toto zpravidla uvítali, jelikož jim to dodávalo nejen pocit patriotismu, ale především to sloužilo také jejich vlastním zájmům, z důvodu množství zadaných státních zakázek na natáčení. Pod Úřadem pro válečné informace ve válečném období také vznikla rozhlasová stanice Hlas Ameriky⁸, vytvořená po vzoru britského BBC. Tato stanice, fungující do dnešního dne, se ukázala být jedním z významnějších vládních aktérů americké veřejné diplomacie.⁹ V roce 1944 pak Roosevelt zřídil pozici asistenta ministra zahraničních věcí pro veřejné a kulturní záležitosti a o rok později prezident Truman nechal převést operace zahraniční propagandy z Úřadu válečných informací pod Ministerstvo zahraničí (Nye 2008: 97–98).

Propaganda se nicméně s koncem druhé světové války začínala stávat čím dál tím méně populární. Zvyšující se snaha o zlepšování obrazu Spojených států ve světě dále vyvolala jeden z prvních rozporů. Za účelem vykreslit obraz USA zbytku světa bylo nejdříve potřeba obraz

⁶ Division of Cultural Relations, součást Ministerstva zahraničí od roku 1938 (Nye 2008: 97–98).

⁷ OWI – The United States Office of War Information

⁸ VOA – Voice of America

⁹ V dnešní době je stanice Voice of America nejen rozhlasová, ale i televizní

Spojených států jasně definovat. Není třeba dlouze spekulovat o tom, že nalezení jednotného konsenzu v této záležitosti bylo stejně těžké a nemožné, jako je tomu doteď. Tato snaha jednotného definování Spojených států vyvolala odpor, který postavil veřejnou diplomacii a propagandu do středu nekončících politických dohadů.¹⁰ Na konci těchto dohad, díky kritikům tehdejšího ustanovení, kteří tvrdě vystupovali proti Ministerstvu zahraničí, bylo zřejmé, že změny ve způsobu vykonávání veřejné diplomacie jsou nevyhnutelné (Hart 2013: 3).

2.2 Počátky studené války a její vliv na veřejnou diplomacii

Spolu s rostoucí hrozbou z rozpínání Sovětské svazu a z počátku studené války se využívání veřejné diplomacie začalo rozšiřovat. Stejně tak se ale rozšiřovala debata o tom, do jaké míry by měla VD být pod kontrolou vlády a jejích agentur nebo soukromých aktérů a tedy samotných reprezentantů americké kultury. Byly vytvořeny nové rozhlasové stanice¹¹, které se zaměřovaly na vysílání směřované především do Východního bloku. Obecně vzato, spolu se sílením studené války také sílilo rozdělení v názorech ohledně veřejné diplomacie a způsobu jejího vykonávání. Jedna část tábora upřednostňovala pomalejší typ¹² mediální a kulturní veřejné diplomacie, který využíval především umění, literaturu, výměnné pobyty a stipendia, zatímco druhý názorový tábor upřednostňoval rychlou výměnu informací s pomocí využívání rádiových stanic, ideologických filmů a filmových týdeníků určených pro zahraniční veřejnost. Tento názorový tábor očividně požadoval rychlejší a viditelnější důkaz toho, že peníze byly opravdu co nejefektivněji využity

¹⁰ Mezi silné odpůrce a kritiky patřil např. také senátor za Wisconsin Joseph McCarty, který byl silně vyhrazen proti aktivitám Ministerstva zahraničí (Hart 2013: 3).

¹¹ Např. Radio Liberty nebo Radio Free Europe (Nye 2008: 98).

¹² Tedy myšleno ve smyslu takové veřejné diplomacie, která svých cílů dosahovala postupně, v dlouhodobějším horizontu a s výsledkem, který nemusel být hned viditelný (Nye 2008: 98).

(Nye 2008: 98). A jak již bylo uvedeno výše, tento názorový spor přetrvává, ve více či méně podobném duchu, do dnešního dne.

V období studené války je také možno vysledovat změny ve vnímání americké výjimečnosti, zejména na pozadí událostí v průběhu tohoto období. Toto cítění výjimečnosti není a nebylo pro představitele USA nic nového. Nicméně v průběhu 20. století je možné sledovat, jak toto cítění buď narůstalo, nebo spíše upadalo do pozadí. V prvních počátcích studené války bylo na popředí přesvědčení, že s komunismem by mělo být naloženo jen s neměnnou protiváhou, kdekoliv se jen objeví. Věřilo se také, že udržení vysokého stupně přesvědčení o americké výjimečnosti mezi obyvateli by mělo být jedním z hlavních strategických cílů. Hans Morgenthau, který se přičinil o vývoj americké zahraniční politiky v poválečném období, byl ale jiného názoru. Ve svém díle *Politika mezi národy* Morgenthau nastínil šest principů politického realismu, ze kterého jeden odmítal formu cítění národní výjimečnosti ve formě vyvolených lidí¹³ a zjevného předurčení.¹⁴ Tato a další realistická kritika směřovala zejména na hodnotově založený idealismus, ze kterého se také odvíjela dřívější podoba veřejné diplomacie. Morgenthau a mnoho dalších zdůrazňovali význam mocenských zájmů v zahraniční politice. Přesto však někteří představitelé věřili, že toto přesvědčení o americké výjimečnosti pomohlo Spojeným státům v jejich expanzi v zahraničí a tato idea by měla být v určitých aspektech zachována, což se týkalo také nástrojů veřejné diplomacie (McEvoy-Levy 2001: 97-98).

¹³ z anglického Chosen people

¹⁴ z anglického *Manifest Destiny*

2.3 První série reorganizací

V období počátku studené války je možné nalézt hned několik výrazných osobností, které se zasadily o rozvoj poválečné veřejné diplomacie. Byli to zejména zástupce ministra zahraničí pro veřejné záležitosti¹⁵ William Benton, pracující neúnavně v poválečném období na koordinaci udržování informačních programů ministerstva a Hlasu Ameriky, a dále senátor J. William Fulbright, který posunul programy do nové úrovně, když se mu podařilo použít finanční zdroje, které byly původně určené na vojenské účely, na mezinárodní výměnné programy. Nicholas Cull tvrdí, že jednou z nejvýznamnějších osobností pro toto období, která se zapříčinila o rozvoj americké veřejné diplomacie, byl také Josif Stalin. A to z toho prostého důvodu, že rozsah a množství mezinárodní propagandy vycházející z Kremlu, přesvědčil i do té doby nejvíce zaryté izolacionistické představitele americké zahraniční politiky, kteří tak akceptovali myšlenku, že Spojené státy potřebují neméně silné nástroje, které učiní hlas Ameriky ještě silnějším, než byl ten sovětský. Prvním pokusem o přípravu Spojených států na studenou válku tak byl soubor aktivit vztahujících se k Národnímu bezpečnostnímu¹⁶ zákonu z roku 1947, který výrazným způsobem přeorganizoval vojenské a výzvědné agentury,¹⁷ ale nezahrnoval žádné mechanismy pro koordinaci jejich informačních sítí či reprezentaci z informačních zdrojů státu. Osoba odpovědná za veřejnou diplomacii tak byla stále jen zástupcem ministerstva zahraničí, která neměla žádnou pozici v Národní bezpečnostní radě. V tomto období ještě nebyla práce s informacemi považována za něco, co by vyžadovalo speciální mezi-agenturní kooperaci (Cull 2009: 28–29).

¹⁵ z anglického *public affairs*

¹⁶ National Security Act of 1947

¹⁷ Tento zákon vytvořil samostatné Ministerstvo obrany, CIA – Central Intelligence Agency (Centrální výzvědnou službu) nebo NSC – National Security Council (Národní bezpečnostní radu) (Cull 2009: 28–29).

V roce 1948 byl pak dále na žádost Ministerstva zahraničí vytvořen přijat tzv. Smith-Mundtův zákon¹⁸, který specifikoval podmínky, dle kterých vláda Spojených států vykonávala veřejnou diplomacii. Tento zákon institucionalizoval Hlas Ameriky a vytvořil dodatečné výměnné programy, rozšiřující původní ideu senátora Fulbrighta.¹⁹ Výměnné programy bylo nyní možno aplikovat i na jiné státy, než se kterými USA spolupracovala v rámci Smlouvy o půjčce a pronájmu, jako tomu bylo do té doby. Zákon také ustanovil zřízení dvoujazyčných kulturních center v cizích zemích a to zejména z důvodu lepší koordinace mezinárodních výměn. Zákon také přinesl některé restriktce a omezení. Jedním z nejvýznamnějších byl zákaz vnitrostátního šíření informací, které byly určeny Ministerstvem zahraničí jen pro zahraniční publikum. Zamýšleným záměrem bylo, aby se kongres, média a akademici staly jakýmsi filtrem toho, co mělo Ministerstvo zahraničí sdělovat směrem do zahraničí. Další snahou tohoto zákona byla například snaha odstranit negativní stigma propagandy z veřejné diplomacie, jelikož panovaly obavy, že by se Spojené státy svojí snahou o ideologická sdělení mohly přiblížit podobě propagandy nacistického Německa. Pozdější dodatky zákona stanovily, že informativní aktivity by měly být prováděny jen v případě, že doplňují mezinárodně šířené informace šířené soukromými agenturami a že se Ministerstvo zahraničí nebude snažit získat monopol na rozhlasové a televizní vysílání a soukromí aktéři budou přizváni v průběhu plánování a mohou tak svými myšlenkami obohatit práci ministerstva (**Public Diplomacy 2010**).

Kampaň prezidenta Dwighta Eisenhowera zahrnovala mimo jiné také slib o obnově vlivu americké informační síly směřované do zahraničí.

¹⁸ Oficiální název zákona byl *The US Information and Educational Exchange Act of 1948*

¹⁹ Celý text tohoto zákona k nahlédnutí zde - <http://us-code.vlex.com/source/us-code-foreign-relations-intercous-1021/toc/19>.

Po jeho zvolení nechal Eisenhower v 50. letech vzniknout prezidentský Výbor pro mezinárodní informační aktivity²⁰. V současnou dobu pak pracoval senátní Výbor pro zahraniční vztahy²¹ s informacemi od Williama Fulbrightha a společně s výše zmíněným výborem a Výborem pro vládní organizace²² pak po nelehkém období plném rozporů došlo v roce 1953 k vytvoření Americké informační agentury – USIA,²³ která dostala za úkol zastřešovat veškeré vládní informační programy, včetně např. Hlasu Ameriky. Eisenhower nechal rovněž v Bílém domě založit Úřad pro koordinaci operací,²⁴ do jehož čela nechal usadit Charlese Douglase Jacksona, specialistu na psychologické operace a psychologické způsob vedené války. Díky jeho odhodlanému a pečlivému vedení se Jacksonovi podařilo dosáhnout velmi vysoce kvalitní úrovně spolupráce mezi Ministerstvem zahraničí, USIA a Centrální výzvědnou službou. Jeho snahy však narážely na nelibost ze strany tehdejšího ministra zahraničí Johna Fostera Dullese. Nicméně za vlády prezidenta Eisenhowera se USIA dařilo. Prezident totiž pevně věřil v důležitost a sílu šíření informací do zahraničí a dá se říci, že veřejná diplomacie v tomto období inklinovala opět více svou povahou spíše k propagandě (Cull 2009: 31-32).

Vzdělávací výměnné programy ale nebyly v roce 1953 zakomponovány pod správu USIA, ale stále spadaly pod Ministerstvo zahraničí. To se změnilo v roce 1961, kdy kongres schválil Zákon o vzdělávacích a kulturních výměnách²⁵, který byl také známý pod názvem Fulbright-Haysův zákon. Tento zákon sloučil několik rozličných kulturních a studijních výměnných programů a aktivit. Rozšířil kulturní a sportovní výměny, překlady knih a periodik a také koordinoval americkou

²⁰ Committee on International Information Activities

²¹ Senate Foreign Relation Committee

²² Committee on Governemt Organizations

²³ United States Information Agency

²⁴ Operations Coordination Board

²⁵ Mutual Educational and Cultural Exchange Act

reprezentaci na mezinárodních veletrzích a výstavách. Zákon také ustanovil zřízení a vybudování kulturních a vzdělávacích center v zahraničí ([USIA Archive](#)).

Mezi americkými politiky bylo ale stále mnoho takových, kteří veřejnou diplomacii nebrali příliš vážně a snižovali její význam. Mezi takové patřil například Richard Nixon nebo Henry Kissinger. Poslední jmenovaný se dokonce snažil o to, aby USIA hrála v zahraniční politice co možná nejmenší roli a ideálně aby v těchto procesech neměla roli vůbec žádnou. Po celou dobu Nixonovy administrativy se tak prohlubovala myšlenka, že veřejná diplomacie vyžaduje přezkoumání a přehodnocení její tehdejší role v americké zahraniční politice. V roce 1973 tak senátní Výbor pro zahraniční vztahy prosadil myšlenku, že je třeba vyřešit případné přerozdělení aktivit a funkcí mezi USIA a Úřadem pro vzdělání a kulturní záležitosti,²⁶ spadající pod Ministerstvo zahraničí. Frank Stanton, jeden z bývalých výkonných ředitelů USIA posazoval, aby byla veřejná diplomacie organizována podobně, jako tomu bylo ve Velké Británii. Stanton byl obdivovatelem britského modelu VD a zamlouvalo se mu jeho rozdělení činností na tři části mezi aktéry BBC, British Council a Britskou informační službu²⁷. Předložil tedy roku 1975 doporučení, aby byla provedena podobná změna i v organizaci americké veřejné diplomacie a okamžitě se díky tomu rozhořely nové debaty a dohady. Představitelé USIA se vyděsili nad myšlenkou, že by se Hlas Ameriky měl stát nezávislou organizací a jasně proti tomuto vystupovali, neboť USIA považovala Hlas Ameriky za svůj nejvzácnější klenot. Tato roztržka ovšem nebyla vyřešena do doby, než prezident Ford opustil úřad v roce 1977. Prezident Carter zpočátku nepovažoval za důležité věnovat veřejné diplomacii přílišnou pozornost a souhlasil s vynětím kulturních a studijně

²⁶ State Department Bureau of Educational and Cultural Affairs

²⁷ British Information Service

výměnných aktivit z Ministerstva zahraničí a předání pod správu USIA. Bylo mu však doporučeno, aby byla vytvořena nová agentura a představitelé se shodli na vytvoření Americké mezinárodní komunikační agentury ²⁸. Veřejná diplomacie se tak dle mnohých dostala v období prezidenta Cartera na druhou kolej. Nicméně zhoršující se vztahy se Sovětským svazem ke konci jeho prezidentského období posunuly veřejnou diplomacii na pomyslném žebříčku hodnot opět vysoko. Ronald Reagan ve své volební kampani mimo jiné sliboval oživení Hlasu Ameriky a dalších informačních prostředků, které by sloužili komunikační síle Spojených států. Své slovo dodržel, do čela USIA usadil velmi schopného Charlese Wicka a zajistil dostatek finančních zdrojů pro agenturu, aby mohla dostatečně přebíjet Sovětskou propagandu. Wickovi se podařilo obnovit slávu a hrdost USIA. Spolu s Reaganovou snahou vypořádat se se Sovětským svazem, jeho administrativa se pokusila ještě více posílit infrastrukturu americké informační sítě. V lednu roku 1983 tak prezident Reagan podepsal Rozhodnutí o národní bezpečnostní direktivě ²⁹ se snahou posílení veřejné diplomacie. Tato direktiva postavila USIA do středu rozhodovacího procesu. Ustanovila také Speciální plánovací skupinu, ³⁰ aby dohlížela na plánování a implementaci veřejné diplomacie v jakékoliv podobě. ³¹ Úkolem této celé iniciativy Reagan oznámil ve svém Westminsterském projevu, označovaném také jako Projekt demokracie. Nicméně i přes nadějně vyhlídky nebyl celý projekt tolik úspěšný, jak se předpokládalo, a Speciální plánovací skupina zasedala stále více zřídka (Cull 2009: 33).

²⁸ USICA – U. S. International Communications Agency

²⁹ National Security Decision Directive (NSDD) 77

³⁰ SPG – Special Planning Group

³¹ SPG předsedal poradce národní bezpečnosti a dále v ní také dohlíželi zástupci Ministerstva obrany, výkonní představitelé USIA a AID a komunikační asistenci přímo z Bílého domu. (Cull 2009: 33)

2.4 Nástroje VD v období studené války

Jak je možno vidět, organizačních změn ve strukturách aktérů vykonávající veřejnou diplomacii proběhlo v období studené války poměrně mnoho. Nyní si ale uvedeme některé z užitečných nástrojů, které americká veřejná diplomacie v tomto časovém rozmezí nejvíce využívala. Je potřeba zde uvést, že většina nástrojů veřejné diplomacie byla v době studené války využívána a přímo směřována na obyvatele zemí Východního bloku. Spojené státy se tradičně chopily dvojího přístupu k vykonávání veřejné diplomacie. Jeden přístup byl silně zaměřen na roli médií a zpravodajství. Například snaha agentury USIA skrze nástroje jako Hlas Ameriky se ukázala jako velmi efektivní ve snaze propagovat svobodu a spravedlnost. USIA publikovala mnoho magazínů v desítkách cizích jazyků, prováděla výzkumy veřejného mínění v daných zemích, distribuovala knihy a filmy a sponzorovala výstavy. To vše byli velmi strategicky naplánované postupy, za účelem přetváření názorů obyvatel žijících za želenou oponou, což byl jeden z důležitých faktorů, který napomohl Spojeným státům získat vůdčí pozici a stát na stupni vítězů. Druhým přístupem ve vykonávání VD bylo zaměření na kulturní a studijní výměny. Jak již bylo uvedeno výše, jedním z těchto programů byl i program Williama Fulbrighta. Grant z tohoto programu napomohl buď americkým občanům, či občanům cizího státu, vyzkoušet si možnost studijních výzkumů v partnerské zemi. Výzkum zaměřený na vliv Fulbrightova programu ukázal, že 99% dotázaných (absolventi programu ze zahraničí) hlásilo lepší stupeň porozumění Spojených států amerických a jejich kultury, 96% z nich poté doma sdíleli jejich zážitky skrze média či přednáškové aktivity a 89% dotázaných se vyjádřilo, že jim zkušenost z programu pomohla po návratu získat určitou formu vedoucí pozice, ať již v profesní nebo akademické sféře. Dalším příkladem

nástrojů z tohoto období byl například Program partnerských měst³², který byl iniciován samotným prezidentem Eisenhowerem. Ten přednesl svůj návrh na konferenci v Bílém domě, program měl dle něj pomoci občanské diplomacii, tedy vztahům lidí s jinými lidmi a to právě pomocí partnerství amerických měst s městy ze zahraničí. Tento program je v práci uveden z toho důvodu, že velmi dobře ilustruje podobu nástroje, který byl silně decentralizován. Federální vláda poskytla finanční zdroje široké skupině nevládních organizací, které se následně starali o část tohoto programu a sami navazovali dle uvážení partnerství se zahraničními komunitami. (Bellamy – Weinberg 2008: 55-57).

³² Sister Cities program

3 Období po konci studené války

Možnosti a schopnosti veřejné diplomacie začaly spolu s pádem Sovětského svazu zakrňovat. Většina úsilí souvisejícího s veřejnou diplomacií od roku 1953 byla vynaložena agenturou USIA, společně s vysíláním typu Hlas Ameriky, Rádio svobodná Evropa a další. Tyto jednotky byly velmi dobře zajišťovány v průběhu studené války. Nicméně po roce 1991 a se zmizením sovětské hrozby zmizely také zdroje na vedení ideologické války a důležitost veřejné diplomacie poklesla. Společně s legislativními změnami v roce 1999 přišly změny, které nebyly pro VD příliš pozitivní, jelikož reorganizace přinesla pouze snížení výdajů a zároveň také snížení zájmu o veřejnou diplomacii, což v menší či větší míře přetrvalo až do událostí z 11. září 2001 (Nakamura – Weed 2009: 1-3).³³

3.1 Reorganizace po rozpadu Sovětského svazu

Během vlády prezidenta Billa Clintona došlo k jedné zásadní změně, co se organizační struktury veřejné diplomacie týče. Dá se říci, že nad agenturou USIA byl podepsán rozsudek smrti, když byla uvězněna do křížové palby, a to v podobě senátu z jedné strany, který škrty napříč celým spektrem vládních zahraničních operací (a také konkrétně přímo i USIA), a z druhé strany v podobě osob z Clintonovy administrativy, kteří se snažili za každou cenu vyvinout aktivitu a učinit jakékoliv změny v tehdejší struktuře. Zástupce ministryně zahraničí pro veřejné záležitosti James Rubin se vyjádřil ve smyslu, že administrativa disponuje příliš zastaralými nástroji, adaptovanými v důsledku hrozby ze studené války, a

³³ Nakamura – Weed (2009). U.S. Public Diplomacy: Background and Current Issues. *Federation of American Scientist*. Dostupné na <http://www.fas.org/sgp/crs/row/R40989.pdf> (15. 4. 2014).

jelikož je tato hrozba již minimalizována, není důvod takovou strukturu zachovávat. Ministryně zahraničí, v té době Madeline Albrightová, neměla důvod nad těmito úvahami pochybovat a s touto myšlenkou se ztotožnila. Po několika menších pokusech o restrukturalizaci prezident Clinton navrhnul, aby byla USIA zařazena pod nové místo v rámci ministerstva zahraničí (Cull 2009: 36).

Roku 1998 tak přijetím nového zákona³⁴ vznikla organizace BBQ³⁵, která se stala nezávislou jednotkou odpovědnou za jakékoliv, ať již vládou či soukromě financované, mezinárodní vysílání. Touto změnou BBG taktéž převzala kontrolu nad mezinárodním vysílacím úřadem³⁶ a tím pádem od té chvíle spravovala vysílací služby, jako byl např. Hlas Ameriky, Úřad pro vysílání na Kubě, Rádio svobodná Evropa, Rádio svobodná Asie a mnoho dalších (BBQ)³⁷.

3.2 Veřejná diplomacie po teroristických útocích 11. září 2001

Když na začátku roku 2001 nastoupil prezident Bush do úřadu, rozhodl se nečinit žádné změny a zachoval tak stávající programy a strategie stanovené Clintonovou administrativou. K žádné významné změně ve vykonávání veřejné diplomacie tedy nedošlo. Před událostmi z 11. září Bushova administrativa ještě neartikulovala ani národní obrannou strategii ani strategii informační. Na jistých aktualizacích začalo nicméně pomalu pracovat Ministerstvo obrany. Po teroristických útocích, které paralyzovaly a ohromily celé Spojené státy, se začalo rychle pracovat na nových strategiích. Spolu s novými armádními iniciativami

³⁴ Foreign Affairs Reform and Restructuring Act

³⁵ BBQ – The Broadcasting Board Governors

³⁶ IBB – International Broadcasting Bureau

³⁷ History of BBQ. Dostupné na <http://www.bbg.gov/about-the-agency/history/> (22. 4. 2014)

přišel i obnovený pohled na veřejnou diplomacii. Pomoci se snažilo i Ministerstvo obrany, které aktivně hledalo nezávislé kontraktory, kteří by pomohli ohromenému národu s informační válkou proti terorismu. Jako příklad je možno uvést např. agenturu TRG³⁸. Ta začala spolupracovat s vládními agenturami typu CIA a fungovala na pozici nezávislého konzultanta. TRG po teroristických útocích také přímo podporovala Ministerstvo obrany, poskytováním analýzy médií z oblasti Blízkého východu a dávala rady, jakým způsobem by měla americká vláda bojovat proti vzrůstajícím anti-americkým náladám v oblasti. Co se této problematiky týče, Ministerstvo zahraničí si najalo své vlastní konzultanty ve snaze bojovat s nespokojeností v arabském světě a snažilo se obnovit své nástroje veřejné diplomacie. V roce 2003 byla vydána studie s názvem *Changing Minds, Winning Peace: A New Strategic Direction for U.S. Public Diplomacy in the Arab and Muslim World*³⁹, která obsahovala doporučení pro Poradní sbor veřejné diplomacie pro arabský a muslimský svět⁴⁰. Tato studie obsahovala především návrhy strukturálních změn a také prezidentskou direktivu zdůrazňující vysokou důležitost veřejné diplomacie, hlubší zapojení Ministerstva obrany a Agentury Spojených států amerických pro mezinárodní rozvoj⁴¹, rozšířené financování profesionálních poradců v otázkách veřejné diplomacie, kteří se odborně orientovali na oblast Blízkého východu, zapojení pokročilejších technologií pro komunikaci s arabským světem a společností, ale také nástroje na měření úspěšnosti těchto postupů a další. Odborníci dávali jasně najevo, že spojitost s veřejnou diplomacií a národní bezpečností je velmi vysoká. Nicméně postupem času bylo zřejmé, že najít konsenzus v rámci všech, kteří se nějakým způsobem podíleli buď přímo na

³⁸ TRG – The Rendon Group

³⁹ Celý text studie dostupný na <http://www.state.gov/documents/organization/24882.pdf>

⁴⁰ Advisory Group on Public Diplomacy for the Arab and Muslim World

⁴¹ USAID – *United States Agency for International Development*

formování, či alespoň konzultování způsobů využívání veřejné diplomacie po teroristických útocích 11. září, je téměř nemožná, jako tomu bylo v minulosti, a americký národ tak tedy pokračoval nejen s informačním soupeřením s Blízkým východem, ale také v soupeření sám se sebou (Kilroy 2005: 123-129).

3.3 Příklad televize Alhurra

Alhurra je americky řízená satelitní televize, která je běžně dostupná na území Blízkého východu. Byla spuštěna krátce po invazi amerických vojsk do Iráku a její zamýšlený cíl byl především reprezentovat americkou politiku a strategie a formovat názory v regionu za účelem boje proti anti-americky smýšlejícím hnutím. Mezi původní záměry také patřilo poskytnutí kvalitního zpravodajství, které mělo zvýšit informovanost a demokratické smýšlení mezi obyvateli regionu. Televize primárně vysílal v arabštině a často se v jejím zpravodajství objevovaly důležité osoby americké zahraniční politiky, které komentovaly současné dění na Blízkém východě a snažily se přesvědčit diváky o své verzi určitého případu. Alhurra od začátku byla a stále je neziskovou organizací MBN⁴², která je nicméně finančně podporována a udržována při životě americkou vládou, skrze grant poskytovaný agenturou BBG, která dohlíží na profesní nezávislost a integritu vysílání (Alhurra)⁴³.

Dá se bez nadsázky říci, že televize Alhurra byla během většiny své existence provázena jistou kontroverzí. Nedokázala totiž po většinu této doby dosáhnout svých určených cílů. Televize Alhurra pochybila nejméně ve čtyřech oblastech, které ukázaly, jak by se daly věci dělat

⁴² MBN – The Middle East Broadcasting Networks, Inc

⁴³ About Us. *Alhurra*. Dostupné na <http://www.alhurra.com/info/english/112.html>, 16. 4. 2014).

lépe. Zaprvé, editorská nezávislost je naprosto esenciální pro jakékoliv médium vysílající pro arabské veřejné mínění a musí být zachována nejen na pohled pro diváky, ale také skutečně v praxi. Zadruhé, na značce velmi záleží a značka televize Alhurra, stejně tak jako její oficiálně zveřejňovaný cíl, poněkud nešťastně automaticky vytvářely u diváků v arabském světě negativní pocity a pomáhaly formovat vnímání Spojených států jako imperiální mocnosti. Zatřetí se ukázalo, že adaptování se na prostředí arabských médií a snaha přizpůsobit se tomuto trendu je zásadní předpoklad pro úspěšné vysílání. A za čtvrté, tradiční měřicí nástroje, které měly ukázat míru úspěšnosti televize Alhurra na Blízkém východě, musí vzít v potaz obecné cíle a směřování americké veřejné diplomacie vycházející směrem od americké vlády, místo nastolování vlastní agendy a dočasných cílů, které jsou (ať již více či méně) v rozporu s obecným směřováním VD. Naneštěstí, Alhurra vždy reagovala až příliš pomalu snahou o adaptaci nových pilířů veřejné diplomacie ve své cíle nebo firemní identitu. Až příliš často bylo zpravodajství komentováno zástupcem Ministerstva zahraničí či významného think tanku, kteří po svém vysvětlovali, co se televize Al Jazeera snaží obyvatelům na Blízkém východě doopravdy sdělit. Autoři Shawn Powers a Ahmed El Gody naznačují, že americká veřejná diplomacie v tomto regionu musí být založená především na dialogu s občany tohoto regionu, místo jednosměrného vysílání svých názorů. Arabové se za několik desítek posledních let kolektivně naučili ignorovat informace, které jsou podezřelé svou propagandistickou povahou, což například televize Alhurra nikdy příliš nebrala v potaz. Nehledě na tento fakt, technologické možnosti dnešního světa umožnili (především lidem mladší generace) vybudovat si své vlastní názory nehledě na obsah vysílání v mainstreamových médiích, což dokládají události posledních několika let napříč arabským světem. Výsledek je tedy takový, že televize

Alhurra dosáhla spíše opaku toho, než byl její zamýšlený cíl, tedy podařilo se jí spíše posílit rozhořčení nad americkými ideály a politikou, místo aby ho snížila. Výše zmíněné jasně dokládá, že současná americká veřejná diplomacie v regionu se nachází v nepříznivém stavu, jelikož se spoléhá zastaralé a neaktuální způsoby komunikace a připomíná svou povahou spíše zakořeněný způsob vedení veřejné diplomacie z dob studené války (Powers – El Gody 2009: 61-64).

3.4 Armáda jako aktér veřejné diplomacie

Otázka, která v mnohých pravděpodobně vystane, zní – může vůbec americká armáda, tedy nástroj využívaný tradičně a primárně k prosazování *hard power*, úspěšně používat nástroje veřejné diplomacie? Role armády byla přeci odjakživa nemyslitelně spojována pouze s úkolem chránit bezpečnost země a případně preventivními akcemi předcházet válkám. Toto přesvědčení však postupně začalo slábnout a to společně se zvyšujícím se výskytem extremistických skupin a dalších hrozeb, využívajíc netradiční taktiky pro dosažení svých cílů. Bylo potřeba vytvořit nové strategie a přeměnit ty stávající, za účelem přizpůsobit se novým hrozbám a také současným podobám konfliktů,⁴⁴ jelikož národní bezpečnost již není čistě jen otázka obrany hranic a patrolování na mořích či ve vzduchu. Naopak dnešní uspořádání mezinárodního systému vyžaduje od aktérů jisté stabilizační úsilí, budování partnerství a posilování dobrého obrazu země v zahraničí (Williams 2009: 217).

Joseph Nye je tradičním autorem, upozorňujícím na důležitost *soft power*. I podle jeho názoru může být armáda nejen zdrojem *hard power*, ale může prospět i ve zcela opačné roli. Stát, který má velmi dobře vedou

⁴⁴ Více o současných podobách konfliktů např.: Waisová (2005). Kapitola 3.

a organizovanou armádu, která má prestiž a kooperuje s ostatními aktéry, sama tímto participuje na veřejné diplomacii. Příkladem může být také například humanitární pomoc a služby poskytnuté v roce 2005 při zemětřesení v jižní Asii nebo po katastrofě způsobené vlnami tsunami v Indickém oceánu. Toto vše pomohlo zatraktivnit armádu a potažmo i USA v očích alespoň některých lidí ve zbytku světa. Ovšem stejně tak, jak si může armáda vybudovat prestiž, tak ji může zase rychle ztratit. Jak příklad si můžeme uvést sovětskou armádu, které měla v poválečném období prestiž a disponovala do určité míry také *soft power*, nicméně tato veškerá prestiž byla zničena náhlým použitím *hard power* proti obyvatelům Maďarska a Českoslovenka. Podle Nye Spojené státy nejvíce spoléhaly na svojí armádu a *hard power* z důvodu, že ta má na rozdíl od veřejné diplomacie přímé a viditelné výsledky (Nye 2011).⁴⁵

Abiodun Williams tvrdí, že veřejná diplomacie je příliš důležitá na to, aby byla ponechána pouze v rukou civilních agentur. Rozšiřuje myšlenku tím, že americká armáda je jedním těch aktérů, jejichž činy v posledních letech velmi negativně a kriticky ovlivnily smýšlení o povaze a roli Spojených států amerických ve světě a proto by se měla armáda USA zapojit do snažení toto negativní smýšlení opět vyvracet. A z tohoto důvodu si nemůže armáda USA dovolit ignoraci možností, které veřejná diplomacie nabízí. Americká armáda již tedy delší dobu aktivně využívá způsobů strategické komunikace⁴⁶ včetně některých nástrojů veřejné diplomacie. Nicméně je potřeba si uvědomit, že veřejná diplomacie není všemocná a nelze od ní, zejména v případě využívání armádou, očekávat přehnané výsledky. Stejně tak ale nelze její roli snižovat a zcela ji

⁴⁵ Nye, Joseph (2011). The War on Soft Power. Dostupné na http://www.foreignpolicy.com/articles/2011/04/12/the_war_on_soft_power (19. 4. 2014).

⁴⁶ Strategická komunikace je v tomto případě termín (*strategic communication*), který v rámci Ministerstva zahraniční obvykle označuje informativní aktivity a pod který spadá také veřejná diplomacie (Nye 2011).

ignorovat. Jedním z hlavních nedostatků americké zahraniční politiky směřované do oblasti Afriky byl zejména nedostatek dlouhodobého a stabilního odhodlání k adresování bezpečnostních hrozeb.

Po mnoho let byla veřejná diplomacie součástí zahraniční politiky směřované k Africe. Programy z ní vycházející identifikovaly a kultivovaly formující se vůdce v oblasti a podpořily vzdělávací a kulturní výměny. Armáda USA se v některých aktivitách veřejné diplomacie v regionu taktéž angažovala. Došlo například k vytvoření složek CJTF-HOA⁴⁷, jejíž příčinou byly teroristické útoky 11. září. Cílem těchto složek bylo bránění teroristickým aktivitám v oblasti Afrického rohu a snaha podpořit regionální stabilitu a skrze humanitární podporu. Tato skupina byla původně součástí Velícího centra Spojených států amerických⁴⁸, ale později se oddělila z důvodu začlenění humanitárních cílů a aktivit podporující obecnou bezpečnost v oblasti. Další podobnou jednotkou je například TSCTP⁴⁹, která je v mnohém podobná CJTF-HOA, ale je založena na iniciativní bázi, pomáhá s koordinací aktivit v oblasti, ale navíc také rozšiřuje aktivní kampaně veřejné diplomacie v oblasti a snaží se adresovat problémy obyvatelstva, pramenící ze socio-ekonomických důvodů. V neposlední řadě je jedním z ukazatelů veřejné diplomacie využívané armádou také aktivita Velitelství Spojených států amerických v Africe⁵⁰, které se stále aktivněji snaží zapojit do aktivit související s veřejnou diplomacií a s tím spojenou snahou vylepšit dobrý obraz armády, potažmo USA, který byl v minulosti značně poničen (Williams 2009: 226).

⁴⁷ CJTF-HOA – Combined Joint Task Force Horn of Africa

⁴⁸ USCENTCOM – The United States Central Command, angažuje se v mnoha vojenských operacích vedených USA, především na Blízkém východě a v Africe (Williams 2009: 226).

⁴⁹ TSCTP – Trans Sahara Counterterrorism Partnership

⁵⁰ USAFRICOM – The United States Africa Command

4 Závěr

Práce demonstrovala, jakými změnami veřejná diplomacie prošla od druhoválečného období, až po současnost. Ukázala, do jaké míry byla její podoba a vykonávání ovlivněno politickými událostmi a historickými událostmi ve zkoumaném období. Porovnála oblasti, ve kterých byla VD využívána a následně došlo také k porovnání aktérů se snahou popsat, proč nejsou současné nástroje a aktéři VD tolik efektivní, jak by mohli být. Práce také demonstruje, že napříč svým vývojem, VD se po většinu času potýkala a bude nejspíše i nadále potýkat s rozpory ohledně způsobu a míry využívání. Otázka budoucnosti VD je otevřená a jistě i velmi zajímavá pro budoucí výzkum.

5 Seznam literatury a použitých pramenů

Literatura:

BELLAMY, Carol – WEINBERG, Adam (2008). Educational and Cultural Exchanges to Restore America's Image. *The Washington Quarterly* (31:3). s. 55–67.

CULL, Nicholas (2009). How We Got Here. In: SEIB, Philip eds., *Toward a New Public Diplomacy. Redirecting U.S. Foreign Policy* (New York: Palgrave Macmillan), s. 23–47.

HART, Justin (2013). The Empire of Ideas. The Origins of Public Diplomacy and the Transformation of U.S. Foreign Policy (New York: Oxford University Press).

KILROY, Richard J. (2005). Public Diplomacy: Government, Universities, and the War on Terrorism. *Journal of Public Affairs* (5–8). s.123–141).

MCEVOY-LEVY, Siobhán (2001). American Exceptionalism and US Foreign Policy Public Diplomacy at the End of the Cold War (New York: Palgrave Macmillan).

NYE, Joseph (2008). Public Diplomacy and Soft Power. *The ANNALS of the American Academy of Political and Social Science* (616), s. 94–110.

POWERS, Thomas – EL GODY, Ahmed (2009). The Lessons of Al Hurra Television. In: SEIB, Philip eds., *Toward a New Public Diplomacy. Redirecting U.S. Foreign Policy* (New York: Palgrave Macmillan), s. 61–64.

WAISOVÁ, Šárka (2005). Řešení konfliktů v mezinárodních vztazích (Praha: Portál).

WILLIAMS, Abiodun (2009). The U.S. Military and Public Diplomacy. In: SEIB, Philip eds., *Toward a New Public Diplomacy. Redirecting U.S. Foreign Policy* (New York: Palgrave Macmillan), s. 217–230.

Internetové zdroje:

ALHURRA. Dostupné na: <http://www.alhurra.com/>

BBQ. Dostupné na <http://www.bbg.gov/>

FEDERATION OF AMERICAN SCIENTISTS. Dostupné na: <http://www.fas.org/> (

FOREIGN POLICY. Dostupné na <http://www.foreignpolicy.com/>

PUBLIC DIPLOMACY. Dostupné na: <http://publicdiplomacy.wikia.com/> (3. 3. 2014).

THE EDWARD R.MURROW CENTER OF PUBLIC DIPLOMACY. Dostupné na: <http://fletcher.tufts.edu/Murrow> (2. 3. 2014).

UNITED STATES INFORMATION AGENCY. Dostupné na: <http://dosfan.lib.uic.edu/usia/> (3. 3. 2014).

6 Resumé

This paper describes the development of US public diplomacy, starting around the end of Great war as the author tries to point out some important aspects of events, that helped to form american public diplomacy. The main focus however, lies in the Cold war and post Cold war period and this event had the biggest effect on the way how is the public diplomacy used. The tools that are used and the ares where they are used are described. The paper also analyze how the 9/11 attacks changes the perception of public diplomacy and what needed to be changed. New actors of public diplomacy in post 9/11 period are described and it is pointed out, why they are not so succesful in their goals. Author of this paper suggests that a deeper research onb this matter need to be conducted.